

Hvornår er du blevet så sentimental, gamle mand?

Foto: Alexander Banck Petersen

ANMELDELSE / 14.07.22

Rasmus Nikolajsen har forandret sig. Om tyve år vil jeg måske indse, at det er en god ting.

Hans Peter Madsen

Jeg har før oplevet at vokse fra en yndlingsforfatter, men med Rasmus Nikolajsens nye bog, *Måske sjælen*, har jeg for første gang oplevet, at en yndlingsforfatter er vokset fra mig. Sådan har jeg det især, når jeg genlæser første del af familieversfortællingen, som genrebetegnelsen lyder. Her følger man digterjegets farmors tanker i de sidste minutter, inden hun i 1944 må flygte fra Gestapo – med sin lille pige i hånden, men uden sin etårige dreng, der ender i Gestapos kløer.

Det er en sand historie, Nikolajsens egen familiefortælling, og bogens greb er, at fortælleren kan springe fra at læse farmorens tanker til at læse barnepigens, til overboens, til Gestapo-mandens, til den læge, der redder drengen, og så springe til 2020'erne og jeget, der henter sin datter i vuggestue. At springe mellem bevidstheder er et greb, Nikolajsen har brugt før i *Socialdemokratisk digt*, men denne gang er der kommet en religiøs overbygning på bevidsthedsspringene: »*Måske/ sjælen er fælles*« tænker farmorens overbo, stud.theol. Pallesen, og *Måske sjælens* projekt synes på mange måder at være at finde og følge den fælles sjæls flaksen. Og først og fremmest forstå – det er den interesse, det vuggestuehentende nutidsjeg har til fælles med sin krigsflygtende fortidsfarmor – hvordan denne fælles sjæl flakser ned i de nyfødte.

FAKTA

Rasmus Nikolajsen, *Måske sjælen*, Gutkind.

Vi bruger cookies

Vi bruger cookies til at integrere med vores videoudbydere og til at lave anonymiseret statistik over trafikken på vores hjemmeside.

[Læs mere](#)

☐ Statistik

☐ Sociale Medier

Giv samtykke til alle

Mere om vores privatlivspolitik

Familieversfortælling
Gutkind

Jeg er på alder med den Nikolajsen, der for snart 20 år siden udgav den herligt pjankede, antidigtende *Frihed og sex på rejsen*. Dengang var der gamle, kedelige anmeldere, som mente, at de bekymringsløst ungdommelige digte var en poetisk blindgyde. Det må være ethvert forfatterskabs uretfærdige og grusomme vilkår, at lige når det bliver modent nok til at stille de oldsager, der undervurderede det, tilfredse, kommer der en konfirmand og siger: »Hvornår er du blevet så sentimental, gamle mand?« Det kan man da ikke være bekendt. Så for en god ordens skyld, når nu der trods alt er tale om en meget god digtsamling af en digter, der bare bør og plejer at være mere end meget god:

Rasmus Nikolajsen vokser heldigvis aldrig fra at skrive skønne sætninger. Nikolajsen-typisk er der humoren i den nøjagtige besjæling: »På en altan ligger en/ gammel, tyk mops og udtænker/ nye måder at kede sig/ på.« Der er sammenligningerne, som sædvanlig ofte i form af indskud i en elegant knudret syntaks, ofte på samme tid præcise og svært begribelige, kort sagt poetiske: »Sollys skinner, men morgenens/ regn ligger endnu, som nattens/ drømme i bindevævet, i/ fordybninger i jorden.« Og så er der den overvældende skønhed og ægthed i det menneskelige, som i det sene forfatterskab også er blevet Nikolajsen-typisk; i denne bog først og fremmest i far-datter-relationen, når den får lov til at være konkret og ikke et åndeligt aspekt: »I/ morges blev jeg – igen – vækket/ klokken fem ved at E lå hen/ over mit ansigt og sagde/ *Nijaav*, vist nok et forsøg/ på at overbevise mig// om at hun i nattens løb var/ blevet forvandlet til en kat.« Jeg venter spændt på, at jeg selv bliver forvandlet til midaldrende og dermed i stand til uforbeholdent at holde af hele bogen. Jeg har sat en kalendernote på min telefon på min fødselsdag i 2042: Prøv at genlæse *Måske sjælen* og se.